

2.PRÍPRAVA NA MATURITU – GRAMATIKA

Štylistická rovina – jazykové štýly – H R U P A N

1) **H – hovorový štýl** – zdroj: učebnica 1.ročník SŠ (str.24-37)

Hovorový štýl je súčasť BEŽNEJ komunikácie; komunikačná sféra, komunikanti, funkcia, znaky hovorového štýlu (ústnosť, spontánnosť, konverzačnosť, súkromnosť, situačnosť, stručnosť, expresívnosť), útvary hovorového štýlu (klasické – rozdelenie, moderné – rozdelenie), charakteristika hovorového štýlu, využitie slohových postupov v hovorovom štýle (IVOR – informačný, výkladový, opisný, rozprávací). Poznať ústne monologické a dialogické útvary hovorového štýlu (rozprávanie (monológ), rozhovor (dialóg), telefonický rozhovor, list, oznámenie, blahoželanie, kondolencia, email, esemeska, reklama, inzerát, vizitka, čítanie, odkaz na záznamník). Rozdelenie dialógu na ústny a písaný. Charakterizovať telefonický rozhovor (pravidlá tel.rozhovoru), charakter rozhovoru (spoločenský, polemický, diskusný). Vedieť ako vyzerá (teda kompozíciu): súkromného listu, oznámenia, inzerátu, vizitky + vedieť obsah (aké informácie tam majú byť) + reklama (znaky reklamy, znaky inzerátu), vizitka (druhy).

2) **R – rečnícky štýl** – zdroj: učebnica 4.ročník, resp. pracovné listy máte všetci.

Komunikačná sféra, komunikanti, funkcie, znaky, žánre, charakteristika, využitie slohových postupov, fázy tvorenia rečníckeho prejavu, výrazové prostriedky (verbálne, neverbálne), povinnosti rečníka, chyby v rečníckom prejave. História rétoriky: rétorika, rétor, rečnícke umenie, Staroveké Grécko, Staroveký Rím, Stredovek, Renesancia, Rétorika na Slovensku (charakteristika), agitačné, náučné, príležitostné žánre (vymenovať, charakterizovať, kompozícia, využitie slohových postupov, znaky), pojmy: argument, kliše.

3) **U – umelecký štýl** – zdroj: učebnica 2.ročník SŠ (str. 5-6), pracovné listy: študovňa SSAG – 2.ročník (komunikácia slovesného umenia)

Umelecký štýl je súčasť komunikácie SLOVESNÉHO UMENIA; komunikačná sféra, komunikanti, funkcie umeleckého štýlu, znaky umeleckého štýlu (písomnosť, subjektívnosť, variabilnosť, obsahová mnohoznačnosť), využitie slohových postupov v umeleckom štýle (IVOR, informačný, výkladový, opisný, rozprávací slohový postup), najfrekvencovanejšie útvary v umeleckom štýle (rozprávanie –poviedka, epos, balada; opis a charakteristika – vykreslenie prostredia a povahy postáv; úvaha – názory autora, rozprávača, postáv).

4) **P – publicistický štýl** – zdroj: učebnica 2.ročník SŠ (24-43), pracovné listy: študovňa SSAG – 2.ročník (masmediálna komunikácia, spravodajské útvary PŠ, analytické útvary PŠ, beletristické útvary PŠ)

Publicistický štýl je súčasť MASMEDIÁLNEJ komunikácie; komunikačná sféra, komunikanti, funkcia, znaky publicistického štýlu (písomnosť, variabilnosť, monologickosť, verejnosť, informatívnosť, aktualizovanosť), útvary publicistického štýlu (rozdelenie-spravodajstvo, publicistika), charakterizovať PŠ, poznať druhy tlače (podľa periodicity, obsahu), verejnoprávne inštitúcie, bulvárna publicistika, tlačové agentúry (TASR – tlačová agentúra SR, SITA – Slovenská informačná tlačová agentúra), horizontálne členenie novín a časopisov.

Spravodajské útvary : rozdelenie, znaky a kompozícia (ako vyzerá) – jednoduchá správa, rozšírená správa, noticka, interview.

Analytické útvary : rozdelenie, znaky a kompozícia (ako vyzerá) – glosa, recenzia, editoriál, + druhy glosy, charakteristika pojmov blog, blogger, blogovať, blogosféra, flog, anotácia.

Beletristické útvary: rozdelenie, znaky a kompozícia (ako vyzerá) - reportáž, fejtón + druhy reportáže, charakteristika pojmov – komentár, konferencie, moderátor, reportér.

5) **A – administratívny štýl** – zdroj: učebnica 1.ročníka SŠ (39-59), pracovné listy: študovňa SSAG – 1.ročník (Oficiálna komunikácia)

Administratívny štýl je súčasťou OFICIÁLNEJ a PRACOVNEJ komunikácie, komunikačná sféra, komunikanti, funkcia, znaky oficiálnej aj pracovnej komunikácie AŠ (adresnosť, verejnosť, vecnosť, neutrálnosť, objektívnosť, knižnosť, písomnosť, stručnosť, schematickosť), útvary (dokumentárne, oznamovacie, heslové – rozdelenie), útvary podľa formátu (A4, A6). Využitie slohových postupov (informačný, výkladový, opisný),

charakterizovať a poznať úlohy Slovenskej technickej normy. Kompozícia a obsah dokumentov – vyhláška, zákon, žiadosť, motivačný list, objednávka, komplexný životopis, profesijný, štruktúrovaný, kontextový životopis, oznámenie, ospravedlnenie, potvrdenie, splnomocnenie. Z pracovnej komunikácie – využitie výrazových prostriedkov. Kompozícia a obsah dokumentov – zápisnica, zápis, plán práce, program, diskusný príspevok, administratívny referát.

6) N – náučný štýl – zdroj: učebnica SŠ 3.ročník (3-9)

Náučný štýl je súčasťou VEDECKEJ, ODBORNEJ a PRACOVNEJ komunikácie. Komunikačná sféra, komunikanti, funkcia NŠ, znaky náučného štýlu (verejnosť, písomnosť, monologickosť, odbornosť, presnosť, pojmovosť), žánre NŠ (vedecko-náučné žánre, populárno-náučné žánre – rozdelenie), výrazové prostriedky NŠ (verbálne prostriedky, neverbálne prostriedky – rozdelenie), kompozícia a členenie textov NŠ (úvod-jadro-záver:rozdelenie), súdržnosť textu: druhy konektorov, staba vety, stavba súvetia, stavba textu), využitie slohových postupov v náučnom štýle (výkladový, opisný, informačný – rozdelenie), druhy vedných disciplín podľa objektu výskumu (humanitné, prírodné).

Písomka z jazykových štýlov bude.....